

ДУСЛЫК

КПССНЫҢ ОКТАБРЬ РАЙКОМЫ ҖӘМ ХАЛЫК ДЕПУТАТЛАРЫНЫҢ РАЙОН СОВЕТЫ ОРГАНЫ
ОРГАН ОКТАБРЬСКОГО РАЙКОМА КПСС И РАЙОННОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Газета 1931 елның
9 июленнән бирле чыга.

№17 (7034)

10 февраль, 1990 ел.
ШИМБӘ

Бәясә 3 тиен.

Депутатлыкка кандидатлар белән очрашулар

Сораулар күп булды

8 февральдә район культура йортында 868 иче Чирмешән территорияль сайлау округы буенча РСФСР халык депутатлыгына кандидатлар белән очрашу булды.

Очрашуда беренче булып сүз алган ленингорскилы врач Ю. В. Тихонов Е. А. Шәрифуллинаның тормыш һәм хезмәт эшчәнлегенә турында сөйлә.

—Үзгәртеп корулар дәүләт власте органнарына да яна кешеләрне таләп итә.—ди кандидатның ышанычлысы.

Елена Александровна шундый вәкил: тынгысыз хезмәтче, җәмәгәт эшендә актив. Яшьлеге, интеллигентлыгы, эшлеклек сыйфатлары аның республика дәүләт власте югары органнарында лаек

вәкил буласына ышаныч тудыра.

Депутатлыкка кандидат Е. А. Шәрифуллина сайлау алды платформасында актив, социаль политика мәсьәләсә гаять мөһим бурыч икәнлегенә басым ясады. Аның платформасында экология һәм демократияне үстерү мәсьәләләре игътибар үзәгендә торды.

—Бүген җәмгыятебез үсешендә теге яки бу кимчелекне күрү һәм төнкыйтьләү генә аз. Аларны төзәтү буенча эшләү кирәк. —диде үзенең чыгышында икенче кандидат П. А. Тимирязовның ышанычлысы Н. С. Фролов. —Бу яктаң

мин яктаң кандидат Тимирязовның остенлекләре шактый. Ул үзе югары белемле, арендачы, шуңа күрә аның бәйсез булачагына, халык ихтияжын канәгатьләндерү өчен тырыша чагына ышанам.

Кандидат П. А. Тимирязов үзенең авылда туып үсүен, аның бүгенге кыен проблемалары турында сөйләде. Авыл аның күңеленә яқын, аны ул хужалык итүнең төрле формаларын киң кулланып үстерү мөмкинлеген билгеләп үзә.

Т. Г. Гыймадиев, ышанычлысы буларак, яктаңыбыз М. М. Мусинның тормыш юлын тасвирлый.

аның хезмәт сөючәнлегенә, җәмәгәт эшендә активлыгына басым ясы.

—Авылның проблемалары күп төрле.—диде Миндамир Мәхмүтович үзе дә. —Менә бер генә мисал. 1986 елда шикәр чөгәндә комбайнның бәясә 9700 сум булса, былтыр 24300 сумга күтәрелде. Шуңа күрә депутат булып сайлана калсам, авылда тормышны яхшыртуга аеруча басым ясагачмын. Авылда торақ төзү, газ кертү, жылы гаражлар төзү, хатын-кызлар хезмәтен җиңеләйтү мәсьәләләрен игътибар үзәгендә тотачамын.

Аннан соң сүз алган

Уңышлы үтәделәр

«Татжилгражданстрой» РСУсы коллективы январь ае планнарын уңышлы үтәде. Планада каралган 110 мең сум урынына 126 мең сумлык капитал ремонт эшләре башкарды.

Планнарын үтәүдә Петр Трофимович Макушенко цехы һәм Мәсәния Солтанова җитәкчелегендәге штукатур-буяучылар бригадасы үзләреннән аеруча зур өлеш керттеләр.

Ирешелгәннәр белән чикләнгәннәр

Мөгезле әре терлек симертү буенча хужалыкара берләшмә хезмәтчәннәре икеләтә энергия һәм тырышлык белән эшлеләр. Еллык планнарын һәм кабул итеп алынган йөкләмәләренә үтәп өчен алар вакыт белән исәпләшмиләр. Январь аенда биредә терлекләрдән уртача 1000 грамм тәүлеклек артым алуға ирештеләр.

Хужалык 1989 елда дәүләткә барлығы 8600 центнер ит тапшырырга тиеш булса, фактта исә 9870 центнер ит озатты. План 109,5 процентка үтәлдә. 1989 елның 1 январеннан агымдагы елның 1 январенә кадәр хезмәт күрсәткеләре буенча терлекчеләрдән Харрас Яруллин, Гаиз Билданов, Ильяс Шәрипов һәм икенче комплекстан Мәрбия Туктамышева, Гөлнәзирә Билданова, Галия Мусина җиңүчеләр дип табылдылар. Бу ике группаның да терлекчеләре 280 шәр баш мөгезле әре терлек симертеп 1086—1043 грамм тәүлеклек артым алдылар.

Хезмәт житештерүчәнлегенә күзгә күренеп үстә. План буенча ул бер кешегә 9.461 сум туры килсә, 1989 елда 17.430 сумга күтәрелде. Продукциянен үзкыйммәте 145 сум 90 тиеннән 135 сум 76 тиенгә кимеде. Терлекләргә планда каралганча 8,5 центнер азык берәмлегенә сарыф ителде. Рентабельлек планы 15,9 процент урынына 46,6 процентка үтәлдә.

Мөгезле әре терлек симертү буенча хужалыкара берләшмә коллективы моның белән генә чикләнмичә, алда тагын да бигрәк үрләренә яулауны максат итеп куйды.

Г. ЛОТФУЛЛИНА,
экономист.

Югары темп белән

Машина төзү заводы коллективы агымдагы елны матур күрсәткеләр белән башлап җибәрде. Январь аенда халык куллануы товарлары 230 мең сум урынына 236 мең сумга, ә чистарту корымалары өчен җиһазлар эшләү планы 165 мең сум урынына 205 мең сумга үтәлдә.

А. Н. Тихонов җитәк-

челегендәге бригада югары темп белән эшләп «Струя-Н» һәм КУТМ-120 жайланмаларын үз-вакытында эзерләп өлгертте. Биредә әретең ябыштыручылардан В.Н. Филиппов, А. П. Глухов, В. М. Яфановның өлеше аеруча зур булды.

А. СКИДАНЕНКО,
баш экономист.

Миннегөл Сафиуллинаның гомер юлы туган колхозында уза. Фермага эшкә килүенә дә күп еллар узган инде. Сыер савучы һөнәренә барлык нечкәлекләренә дә күптән өйрәнде, үзе белән янәшәдә эшләүче күп яшьләренә мül продукт алу сөрләренә төшендерде.

Миннегөл Хәбибулловна районның дүртмөчәләре сафында атлады. Узган ел йомгаклары да

сөенечле булды. Колхоз савучыларының социальтик ярышында икенче урында иде. Тәҗрибәле савучы быел да мül продукция ала. Январь аенда һәр сыердан көн саен 10 килограмм сөт сауды, ә хәзер аның группасында савым 11 әр килограмм тәшкил итә.

Рәсемдә: Муса Жәлил исемендәге колхоз савучысы М. Сафиуллина.

Старт алынды

Яңа елның беренче ае төмамланды. Район элемтә узелы работниклары эштә яхшы старт алдылар. Төп күрсәткеләренә берсе—табыш тарифы коллектив тарафыннан 101,9 процентка үтәлдә, халыктан алынган доход буенча да план тормышка ашырылды. Монда авыл элемтә бүлекләре начальниклары Төрнәс авылыннан Ә.Фәйзуллина, Кычытканлыдан Г. Сәйфетдинова, Яңа Әмзәдән Р. Мәхмүтова һәм шулай ук шәһәрнең икенче элемтә бүлекчәсе начальнигы Р. Биктимирова зур өлеш керттеләр.

Бигрәк тә, иң яшь работник Рәхилә Мәхмүтова турында жылы сүзләр Яңа Әмзә элемтә бүлекчәсенә мөһтәпне төмамлауга килде ул. Монда бер елдан артык эшли, хезмәтен яхшы үзләштерде, эшендә ялгышлыктар җибәрми, җиткерелгән планны даими үти. Бик тырыш, клиентлар арасында ихтирам казанды.

И. ЛЕТФУЛЛИНА,

район элемтә узелы экономисты.

Беренче нәтижәләр

Агымдагы елның беренче аенда Норлат-Октябрь элеваторы начар эшләмәде. Төп күрсәткеләренә берсе—йөк эйләнеше планы 116 процентка үтәлдә. Хезмәт житештерүчәнлегенә үстә. Катнаш азык житештерү һәм реализацияләү планы да артырып үтәлдә. 160000 сумлык керем алынды. Бу—планлаштырылганнан 5 процентка артык. Монда эзер продукцияләр склады мастеры А. И. Сиинының

да өлеше зур. Ул төяү-бушату эшләрен әйбәт оештырганга вагоннарның һәм автотранспортның тик торуына юл куелмый.

Тракторчы Н. К. Савгельдин һәм дозаторчы В. П. Вертушкина да начар эшләмиләр. Алар икесе дә үз хезмәтләренә намус, белән карыйлар, теләсә нинди эшне карусыз башкаралар һәм норманы артырып үтиләр.

Р. НОТФУЛЛИН,
экономист.

Әйбәт хезмәт күрсәтәләр

Ит комбинаты коллективы 1990 елга яхшы старт алды.

Барлык техник-экономик күрсәткеләр буенча план январь аена 150 процентка кадәр үтәлдә, шул исәптән сөяк оны планы—150 проценттан артык, ә тулай продукция—100 процентка җиткерелде.

Бер эшчегә житештерелгән тулай продукция 10 мең сум тәшкил итә.

Әүвәлгечә, төп производство цехлары, алар—сую цехы, колбаса ясау цехы һәм суыткычларда хезмәт күрсәтүче уңганнар планны үтәүдә иң зур өлеш керттеләр.

И. ЕРЕПОВ.

Икесе дә уңганнар

«Татарстан» колхозында эштә тырыш һәм мактаулы колхозчы хатын-кызлар шактый. Әминә Гыйниятуллина һәм Фәүзия Хәрләмова шундыйлар-

дан. Алар колхозда төрле эшкә йориләр: җәен чөргендер басуыннан кайтып кермиләр, ә кышын исә фермага алмаш савучы булып эшкә ба-

ралар. Алар һәрчак үз эшләрен җиренә җиткереп башкаралар. Бу ике уңганның авызыннан беркайчан да зарлану сүзләре чыкмас. Ченки алар

икесе дә эштә сыналганнар.

Гомер бие колхоз производствосында намуслы хезмәт куйган бу хатын-кызларга уңышлар телибез.

З. ИСМӘГЫЛИЕВА,
хәбәрче.

1990 елның 4 марты — халык депутатларын сайлаулар көне

Татарстан АССРга халык депутатлыгына безнең кандидатлар

225 нче Биләр Озеро сайлау округы буенча халык депутатлыгына кандидат

МОРАДЫЙМОВ ХӘЛИЛ ХӘМЗИЕВИЧ

Хәлил Хәмзиевич Морадыймов 1955 елда Татарстанның Октябрь районы Чишмә поселогында туа. Милләте буенча татар, 1979 елдан КПСС члены.

Хезмәт юлын 1971 елда Октябрь районының «Дружба» колхозында терлекче булып башлый.

1974—1976 елларда Совет Армиясе сафларында хезмәт итә.

Төтеш совхоз-техникумын тәмамлагач, 1977 елда «Дружба» колхозында агроном, комплексы бригада бригадир, председателнең азык житештерү буенча урынбасары булып эшли.

1980 елда Октябрь районының «Рассвет» совхозына директор итеп билгеләнә.

Шунда ул үзен оештыру сәләтенә оста, профессиональ хезрлекле, инициативалы, тәҗрибәле, авыл хужалыгы производствосын яхшы белүче житәкче буларак танытты.

Уңай сыйфатларын искә алып, аны 1983 елда КПССның Октябрь райкомына авыл хужалыгы бүлеге мөдире итеп расладылар. Шул ук 1983 елда ул «Дружба» (хәзерге Хафизов исемендәге) колхозына председател итеп сайланды.

1985 елда Хәлил Хәмзиевич читтән торып

Казан авыл хужалыгы институтын тәмамлый.

Интәш Х. Х. Морадыймов колхоз производствосын идарә итүдә һәм оештыруда алдынгы алымнар кертүгә зур эһәмият бирә.

1986 елда КПСС Өлкә комитеты аппаратына эшкә чакырыла. 1987 елның февраль аенда КПССның Октябрь райкомының беренче секретаре итеп сайлана.

Х. Х. Морадыймов демократизацияләүдә, сайлаулы партия активы эшен активлаштыруда, халык үтенечен өйрәнүдә, социаль гаделлек урнаштыруда максатчан эш алып бара. Районның социаль-экономик үсешенә, азык-төлек программасын үтәүгә, партия органнарында эшләрү стилин һәм методларын камилләштерүгә, кадрларны тәрбияләү эшенә күп көч куя.

Х. Х. Морадыймов КПСС Өлкә комитеты членлыгына кандидат, ТАССР Верховный Советы депутаты, халык депутатларының район Советы башкарма комитеты члены.

Хафизов исемендәге, Муса Жәлил исемендәге колхозлар, «Рассвет» совхозы хезмәт коллективлары Хәлил Хәмзиевич Морадыймовны 225 нче Биләр Озеро сайлау округы буенча ТАССРның халык депутатлыгына кандидат итеп күрсәттеләр.

Х. Х. Морадыймовның сайлау алды платформасының төп положениеләре

Минем эшчәнлегемнең төп юнәлеше Октябрь район партия оешмасының сайлау алды платформасында ачык чагыла. Ул жирле матбугатта басылып чыкты. Яңадан кабатламас өчен, игътибарны кайбер мәсьәләләргә генә юнәлдерергә теләм.

Хәзерге вакытта үзгәртеп кору идеяләрен практикада тормышка ашыру—иң мөһим һәм принципиаль мәсьәлә, кешегә, аның мөнфәгатьләренә һәм ихтыяжларына таба кискен борылу иң эһәмиятле һәм социаль гадел проблема булып тора.

Коммунист, гражданин буларак, үземнең максатымны һәм бурычларымны үзгәртеп коруларны тирәнәйтүдә, районның социаль-экономик үсешен тизләтүдә күрәм. Шул ук вакытта кешенең социаль һәм рухи активлыгын күтәрүгә хезмәт итә торган демократияләштерү мөмкинлекләренен тулысыча файдаланырга кирәк дип саныйм.

Минем өчен иң мөһим мәсьәлә — район халкының тормыш-көнкүрешен яхшырту. Бу проблема бөтен социаль-экономик политиканың үзгендә тора һәм азык-төлек мәсьәләсен хәл итүне иң беренче планга куя.

Азык-төлек проблемасын авылның социаль сферасы үсешенән башка хәл итү мөмкин түгел, шуңлыктан халык депутатының эшчәнлегендә бу шулай ук мөһим мәсьәлә булып тора.

Авылны үзгәртеп коруда без бөтен проблемаларны комплексы хәл итүгә ориентация алырга тиешбез.

Авылда тормыш шартлары шәһәрнекенә якынаерга тиеш.

Азык-төлек белән тәмин итүне яхшырту, игенчелек һәм терлекчелек үсешенә юллары КПСС райкомы пленумында эшләнгән программаларда билгеләнде.

Анда игенчелек культурасын һәм уңдырышлылыкны үстерү нигезендә барлык төр культураларның уңышын арттыру, терлекләрнең, продуктлылыкын күтөрү каралган. Рациональ куллану нормаларына ирешү өчен житештерү дә ел саен кимендә 10 процентка артырга тиеш.

Авил хужалыгы производствосын интенсификаштыру фән һәм техника казанышларын күртүне таләп итә.

Мин яхшы аңлыйм: кайбер мәсьәләләр республика органнары белән бергә хәл итүне

сорый.

Аренда подряды, шул исәптән гаилә һәм туганлык нигезендә, подряд зур мөмкинлекләргә ия.

Азык-төлек программасын реализацияләү — ул, һичшиксез, бөтен халык эше, моңа шәхси хужалыкларны тарту да бик мөһим.

Шул максатларны күздә тотып шәхси хужалыкларны алып бару өчен хезмәт күрсәтүне киңәйтү, терлек-туар, кош-корт тоту, бакчаларны эшкәртү өчен шартлар булдыру, бигрәк тә торак йортлар төзү кирәк дип саныйм.

Халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, медицина ярдәменә сыйфатын күтәрү, райондагы һәр кешегә аны куллану мөмкинлек тудыруны шулай ук иң мөһим мәсьәләләрнең берсе дип саныйм. Моңың өчен сәламәтлек саклау учреждениеләренә материал-техник базаларын ныгытырга һәм үстерергә, аларны кадрлар белән тәмин итәргә кирәк. Медицина хезмәткәрләрен районда ныгыту өчен сәламәтлек саклау объектларын аларга торак йортлар төзү белән бергә үк алып барырга кирәк.

Картлар, ялгызлар һәм инвалидларның тормыш шартларын яхшырту, аларны азык-төлек продуктлары, медикаментлар белән тәмин итү—безнең бурычыбыз.

Торак пунктларны төзекләндерү юнәлеше турында аерым әйтәсе килә. Бишбеллыкның азагына гадәр бөтен хужалыкларны каты түшәүле юллар белән тоташтыру, һәр авылга юллар төзү һәм авыл урамнарын асфальт белән түшәү мәсьәләләре алда тора.

Авил кешеләренә башка авырлыклары турында да кайгыртырга кирәк. Аерым алганда, хатын-кызларның хезмәтен, көнкүрешен жеңеләйтү, картларның элементар тормыш-көнкүрешен кайгырту күп эш таләп итә. Бүген эш турында лозунглар, чакырулар түгел, ә эш үзе кирәк.

Тормышыбызның рухи һәм культура үсеше проблемалары барыбызда да житди борчу тудыра. Сәламәт тормыш рәвешен, аңлы ихтыяжлар, кешенең рухи сафлыгын булдыру буенча районда үткән елларда башланган эшне нык давам итәргә кирәк. Болар эчүчелектән чыгу юлларын ачар, халыкның культура байлыктары, сәнгать һәм спортка катнашуы өчен шартлар тудырыр иде.

Авилда бу мәсьәләләр аеруча мөһим. Авил

кешесе, андагы интеллигенция үзләрен социаль яктан ким сизәргә тиеш түгел.

Соңгы вакытта нәрсәләр эшләнде соң? Районда 2 ел рәттән клуб учреждениеләре төзү планы үтәле, ремонтлау эшләре дә җайлана. Шунны әйтәсе килә, бу программаны тормышка ашыру өчен киләчәктә дә бөтен көчемне куячакмын.

Авил мәктәбе сүздә генә түгел, ә чынлап торып аерым игътибарны сорый. Мин биредә дә үземнең бурычымны халык мәгарифе органнарына кирәкле ярдәмне күрсәтүдә, кадрлар хәзерләүдә һәм аларның районда калып тәэмин итүдә күрәм. Бу проблемага хужалы: органнарының да катнашуы кирәк. Тик халык мәгарифендәгә хәлне средстволар бирүне арттырмыйча үзгәртеп булмавын да мин яхшы аңлыйм.

Шул максатлар өчен районда бюджеттан тыш фонд булдырып без дәресе эшлибез.

Милләтара мөнәсәбәтләргә камилләштерү һәм гармонияләштерү—властьнең югары орган вәкиле буларак һәр депутат эшендә мөһим участок. Безгә халыкның милли культура ихтыяжларын тормышка ашыру өчен мөмкин кадәр күбрәк уңайлыклар тудырырга кирәк. Иң элек В. И. Ленин ватанында яшәгән һәр милләт вәкиленә туган телен өйрәнү, рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен үз халкының, тугандаш халыкларның, дөнья культурасының иң яхшы үрнәкләре белән таңышу мөмкинлекләре турында сүз бара.

Бу эшләргә халыкның милли хисләренә кагылмыйча, аерым культураларны өскә чөймичә, бернидә диктатсыз һәм мәҗбүр итмичә алып барырга кирәк. Безгә кешеләргә берләштерүче бөтен нәрсәне хупларга, аларны аеручы һәр нәрсәне кире кагарга кирәк.

Оештыру ягынан нык булмаса, халык хуплавын тапмаса, теләсе ниңди, хәтта иң гади программа да һавада эленеп қалачак. Алда күп эшләр тора: масштаблы да, көндәлек тә, ә сайлаучылар өчен барыннан да бигрәк аның практик нәтиҗәләре мөһим.

Партия оешмаларының, хезмәт коллективларының хуплавына таянып, үземнең эшчәнлегемне аларның фикерләре, тәҗрибәләре белән чагыштырып, сайлаучыларның ышанычларын аклау өчен бөтен тырышлыгымны куячакмын.

226 нчы Завод сайлау округы буенча халык депутатлыгына кандидатлар

Юлия Германовна Саврандейкина

Юлия Германовна Саврандейкина 1952 елда Татарстан АССРның Октябрь районы Егоркино авылында туган. Милләте буенча чуваш, партиясез. Ул үзенең хезмәт юлын 1969 елда «Россия» колхозында гади колхозчы булып башлый. 1971 елда 20 нче Алабуга СПТУсын тәмамлагач, шул ук колхозда ветеринария фельдшеры хезмәтләрен башкара.

Юлия Германовна 1988 елда дуңгызчылык фермасына мөдир итеп сайлана. Аның җиткәчлегендә фермада малларны фәни нигездә асрау ысулы кертелә, дуңгызларны дәрәс карау, ашату һәм алардан балалар алу төгәл оештырыла, зооветеринария һәм санитария таләпләре төгәл үтәлә, хезмәтне һәм аңа түләүне бригада формасында оештыру үстөрелә. Болар барысы да дуңгызчылык фермасы коллективына 1988 елда һәр 100 төп ана дуңгыздан 2564 баш бала алырга, ә 1989 елда бу санны 4002 гә җиткерергә мөмкинлек бирде.

Юлия Германовна җиткәчлегендәге ферма

коллективы бишьеллыкның 4 елы илан заданнесен 1989 елның 10 октябренә уңышлы үтәде һәм район дуңгызчылык фермалары арасындагы социалистик ярышта җиңеп чыкты.

Ю. Г. Саврандейкина авыл хезмәтченнәренә социаль-көн күреш шартларын яхшыртуга, дуңгызчылык фермасының материал базасын ныгытуга зур әһәмият бирә. Ул үзенең идея-политик дәрәжәсен үстөрү өстендә дә эшли, экономик белемнәр системасы занятиеләренә регулар йори, үтелгән теманы тикшерүдә актив катнаша.

Юлия Германовна колхозның иҗтимагый-политик тормышында да актив катнаша. Хезмәттәшләре арасында абруй казанды. Ире Виталий белән 3 бала тәрбияләп үстөреләр.

Октябрь районы «Россия» колхозы хезмәтченнәре Юлия Германовна Саврандейкинан 226 номерлы Завод сайлау округына Татарстан АССРга халык депутатлыгына кандидат итеп күрсәттеләр.

Ю. Г. Саврандейкинаның сайлау алды платформасының төп положениеләре

Халык хезмәтчесенә төп бурычы кешенең ихтияҗлары белән кызыксыну һәм аларга булышлык йөзеннән һәртөрле ярдәмне сәтүдән гыйбарәт.

Миңа хәзерге авыл кешеләренәң хыяллары ихтияҗлары барыннан да якин һәм аешлы. Әгәр мине халык депутаты итеп тасалар, авыл кешеләренәң ихтияҗларын сәтәтәндерү өчен үземнән конкрет өлештер идем дип уйлыйм.

Авыл кешесенәң тормыш-көн күреше шәһәр мөт ияләрен кызыктырырлык булсын. Мин авылларны төзекләндерүгә бәйле мәсьәләләргә хәл итүгә актив катнашу кирәклеген уйлыйм. Һәр авыл—кечкенәме ул, зурмы—а ишәүчеләр өчен уңайлы булырга тиеш.

Авылларда барлык коммунал ыңайлыклары булдырылган тораклар һәм тиешле товарлары булган кибетләр, мәктәп һәм медицина учреждениеләре эшләргә тиеш.

Авыл хужалыгы производствосы процессларын механикалаштыруны яңадан карау һәм аның торышын яхшырту таләп ителә. Чөнки әлеге фермаларда кул хезмәте күп тотыла, техника җитешмәү сәбәпле урыш-жыю вакытында шәһәр хезмәт ияләре һәм укучы балаларны эшкә тартабыз. Хужалык сәбә һәм эшне оештыруга аренда формасы кертү, яңа экономик мөнәсәбәтләргә актив куллануны үземнән гражданлык бурычым итеп таныйм. Депутат булсам, индивидуаль йорт-

лар төзү мәсьәләсен хәл итүне катгый итеп куяр идем.

Хатын-кыз, ана буларак, балаларны мәктәпкәчә яшьтәге балалар учреждениесенә уриаштыра алмаган меңләгән хатын кызларның хәленә керешмиңә булдыра алмыйм. Бу мәсьәләне уңай хәл итүгә үземнән күп көчәмне бирер идем.

Аналарның һәм балаларның сәламәтлеген саклауга, районда сәламәтлек саклау, халык мөгарифе органнары эшен оештыруга һәр-яклап якин килергә тырышчакмын.

Бу проблемаларны тирәнтен уйлап хәл итүгә миң җәмәгәтчеләкне тартырга тырышчакмын.

Самат Нургалеевич Нуруллин

Самат Нургалеевич Нуруллин 1953 елда Октябрь районының Андреевка авылында туган. Татар. 1977 елдан КПСС члены.

Үзенең хезмәт юлын 1969 елда урта мәктәпне тәмамлагач Ульянов исемендәге колхоз колхозчысы булып башлый. 1971—1972 елларда Совет Армиясе сафларында хезмәт итә. Хезмәт срогын тутырып кайткач, колхозда токарь, гараж мөдире, ә аннан баш инженер булып эшли. Ульянов исемендәге колхозның башлангыч партия комитеты секретаре итеп сайлана. Бу вазифаны башкарган вакытта үзен эш сөючән, колхозчыларның иҗади активлыгын авыл хужалыгы продукциясен җитештерүгә арттыруга юнәлдерә белүче оста оештыручы итеп танытты.

Уңай сыйфатларын исәпкә алып, 1988 елда Самат Нургалеевич КПССның Октябрь райкомы инструкторы итеп күчәрелә. 1988 елдан шикәр заводы директоры урынбасары булып эшли. Биш ел дәвамында Казан авыл хужалыгы институтында читтән торып укуын уңышлы алып бара.

Самат Нургалеевич «Белем» җәмгыяте члены, социалистик хужалык итү мәктәбе пропагандисты.

Норлат шикәр заводы коллективы Самат Нургалеевич Нуруллинны 226 нчы Завод сайлау округы буенча ТАССР Верховный Советына халык депутатлыгына кандидат итеп күрсәтте.

С. Н. Нуруллинның сайлау алды платформасының төп положениеләре

ТАССР халык депутаты итеп сайланган вакытта республиканың югары власть органында Октябрь районы мәнфәгәтләрен, үзенең законлы таләпләрегезне лаеклы яңага тырышчакмын.

Миңа, авылда туган һәм үскән кешегә, әгәр КПСС райкомы тәкъдиме белән эшкәртү сәтәтәндә предпритиесендә эшләүче торак, район халкын туклану продуктлары өчен тәэмин итүне арттыру һәм аны төгәл итү авылда экономик мөнәсәбәтләренә эртү юлы, подрядның төрле формаларын куллануны, кырчылыкта фәни нигезләнгән ысулларны актив кертәп, шәхси хужалыкларны һәм предпритиеләрнең ярдәмчә халыкларын киңәйтәп, авыл хужалыгы продуктларын саклау һәм эшкәртү өчен тотаткы база булдыруга ирешергә мөмкин икән уйлыйм.

Уңыш, бигрәк тә шикәр чөгендә кебек ыңтураларны үстөрү кыенлыгын беләбез. Миңа күрә мин үстөрелгән уңышны максимум саклауны һәм күбрәк эзер продукция—шикәр җитештерүгә төп бурыч итеп саныйм. Миңа ике юнәлештә эш алып барырга кирәк:

Беренчәсе, чөгендерне кабул итү, саклау эшен алдынгы тәҗрибәләргә куллануны дәрәс оештыру, чөгендерне саклаганда норматив югалтуларны азайтырга һәм чөгендер массасын нормативтан тыш югалтуны булдырмакка мөмкинлек бирәчәк.

Икенчәсе, 1993 елга тар урыннарны киңәйтәп, шикәр заводына реконструкция ясау, шикәр чөгендерен эшкәртү буенча заводның уртача тәүлеклек җитештерүчәнлеген 1250 тоннадан 2000 тоннага җиткерү нәтижәсендә, кабул итү пунктларында чөгендерне саклау срокларын кыскарту.

Азык-төлек программасы проблемаларын хәл итү социаль мәсьәләләргә һәм кадрлар политикасын хәл итмиңә һич тә мөмкин түгел.

Октябрь районы авылларына һәм Норлат шәһәренә газ кертүне, авылларда, тимер юлчылар һәм шикәр кайнатучылар микрорайонында каты түшәүле юл, шикәр заводы поселогында балалар комбинаты һәм культура йорты, тимер юлчылар поселогында балалар комбинаты, Богданкино авылында колхоз идарәсе бинасы һәм «Восход» колхозында комплекслы административ бина, Мичурин

исемендәге колхозда башлангыч мәктәп һәм фельдшер-акушерлык пункты, Каравыл Тавы авылында балалар бакчасы төзүне, көн күреш һәм сәүдә хезмәте күрсәтү системасын үзгәртәп коруны, хезмәт, көн күреш һәм ил шартларын яхшыртуны тизләтү өчен тырышчакмын.

Районда төрәк проблемасын хужалык ысулы белән төзәлгән торак йортлар һәм индивидуаль төзәлеш күләмен арттыру хисабына хәл итеп булчак дип уйлыйм.

Шикәр заводы буенча 4 ел эчендә 24 һәм 90 квартиралы берәр йорт, икешәр квартиралы 20 коттедж төзәргә кирәк.

Сәламәтләкне саклау өлкәсендә материал базаны киңәйтү, халыкка медицина хезмәте күрсәтүне яхшырту, авыруны ачыклау һәм киләтүнең эффектлы ысулларын куллану, авылларда һәм шикәр заводы поселогында фельдшер-акушерлык пункты чөлтөрән киңәйтү кичектергесез мәсьәләләр булып торалар.

Физик сәламәтлек кебек үк, рухи сәламәтлек, бигрәк тә яшьләр арасында, бик мөһим. (Ахыры 4 нче биттә).

Яшьлар адресына шелтәләр эзрәк булсын өчен, аларның мөһабәтләре белән санашырга кирәк. Педагогик коллективларның һәм хокук саклау органнарының, жәмәгатьчелекнең һәм хезмәт коллективларының көчән кулланып, аларны клублар, спорт үзәкләре төзү буенча актив эшчәнлеккә тартырга.

Руһи атмосфераны саламәтләндрү, эшче контроленең ролен күтәрү һәм тормышның барлык өлкәләрендә социаль гадәлсезлекне булдырмау максатында, хәбәрдарлыкны киңәйтү өчен нык торакакмын.

Экология өлкәсендә хәл ителмәгән мәсьә-

ләләр күп әле. Шуңа күрә районны, Кондырча һәм Чирмешән елгаларының экология хәлен саламәтләндрү программасын тормышка ашыру һәм шикәр заводы поселогында чистарту корылмалары төзү позициясендә нык торырга уйлыйм.

Бигрәк тә безнең жәмгыятьтә торгынылы чорында тамыр жыйгән социаль гадәлсезлек күренешләре борчый мине. Кызганычка каршы, безнең илдә хәерчелек чигендә яшәүче пенсионерлар да шактый әле. Әгәр мин депутат булып сайлансам, кичекмәстән округ территориясендә яшәүче пенсионерларның

исемлеген төзиячәкмен, аларның тормыш шартларын яхшырту өчен кайгыртырга тырышчакмын.

Безнең республикада яшәүче милләтләрнең һәм халыкларның берсенәй дә хокукларын чикләүгә юл куймаска һәм милли-политиканың ленинчыл принципларын нык саклау позициясендә торырга уйлыйм.

Бу теләкләрне жәмәгатьчелекнең һәм округтагы барлык сайлаучыларның актив яклаулары нәтижәсендә генә тормышка ашырырга мөмкин. Мин сайлаучыларның нык яклавына исәп тотам.

Любовь Никифоровна Газизуллина

Любовь Никифоровна Газизуллина 1941 елда Чиләбе өлкәсендә Карабаш шәһәрендә туган. Милләте буенча рус. 1970 елдан КПСС члены.

Хезмәт эшчәнлеген 1960 елда Уссури тимер юл техникумын тәмамлагач, Сахалин өлкәсендә Синегорск станциясе буенча дежур булып башлый. 1961 елда Көнъяк Сахалин шәһәре тимер юл идарәсе буенча дежурлык каршында оператор вазифасына күчерелә.

Любовь Никифоровна 1964 елдан Октябрь районында станция буенча дежурный, йөкләр двору мөдире, станция начальнигы урынбасары, ә 1969 елдан бүгенгә көнгә кадәр Куйбышев тимер юлының Норлат станциясе начальнигы.

Л. Н. Газизуллина житәкчелек иткән

коллектив хезмәтне оештыруның алдынгы ысулларын уңышлы куллана. Ә бу хезмәт дисциплинасын ныгытуга, план заданиеләрен срогыннан элек үтәүгә булыша.

УЛ КПСС райкомының бюро члены, халык депутатларының район Советы депутаты.

Л. Н. Газизуллина тимер юл транспортында ирешкән уңышлары өчен «Мактаулы тимер юлчы» дигән югары исемгә лаек булды. Аның хезмәтләре бик күп Мактау грамоталары, котлаулар белән билгеләп үтелде.

Куйбышев тимер юлының Норлат станциясе коллективы 226 номерлы Завод сайлау округы буенча Любовь Никифоровна Газизуллинаны Татарстан АССРга халык депутатылыгына кандидат итеп күрсәтте.

Л. Н. Газизуллинаның сайлау алды платформасының төп положениеләре

Мин үземнең депутатлык эшчәнлегем программасына хезмәт кешеләренең тормыш шартларын яхшыртуга юнәлдерелгән планнарны реализацияләүгә булышлык итүче мәсьәләләргә кертәм.

Районны тимер юлчылар һәм шикәрчеләр поселокларын табигый газга тоташтыруда булышлык итүне беренче дәрәжәдәге бурыч итеп саныйм. КПСС райкомы бюросы члены буларак, миңа авылларның яхшы юлларга булган ихтыяжларын якин һәм аңлаешлы. Татарстанның 8 районына хезмәт күрсәтүче предприятие житәкчесе буларак, гомуми файдаланудагы юлдан йөкләрне тиз алу кирәклеген дә яхшы аңлыйм. Норлат—Аксубай—Чистай, шулай ук район эчендә каты катламли юллар төзүне тизләүгә ярдәм итү өчен көчемне кызганмаячакмын.

Үз эшчәнлегемне «Торак» төзелеш программасының билгеләнгән срокларын үтәүгә юнәлдерәчәкмен, иске, жимерек өйләргә бертерү өчен көрәшчәкмен.

Хатын-кыз, ана буларак, мине хатын-кызларның хезмәт һәм көнкүреш шартлары, аналарны һәм балаларны саклау мәсьәләләре борчый. Тимер юлда эшләүче хатын-кызларны авыр физик хезмәттән азат итеп, юл эшләрен механикалаштыруны, фермаларда азык тарагу һәм башка эшләргә механикалаштыру буенча эшләргә якин елларда төгәлләү, балалар бакчалары, шифаханәләр төзү мәсьәләләрен хәл итү өстендә даими эшләчәкмен.

Социаль гадәллек принциплары сагында торуну үземнең депутатлык бурычым итеп санаячакмын, кешеләргә үзгәртеп коруга булган ышанычына киртә куючыларны нисәтәчәкмен, административ-бюрократик системага каршы көрәшчәкмен.

Бу һәм башка проблемаларны хәл итү өчен база булдыру кирәк. Моньң өчен район тормышының һәр ягы турында мәгълүматлар тулы булырга тиеш. Чөнки район хезмәтчәннәре һәр вак-төяккә кадәр белеп торырга хаклылар. Тик тулы мәгълүматлык булганда

гына алга куелган бурычларны хәл итүгә уйлап һәм аңлы рәвештә керешергә була.

Минем депутатлык эшемдә иң зур урынны сайлаучыларымның, бигрәк тә сугыш һәм хезмәт ветераннары, яшүсмерләргә ихтыяжлары урын алачак. Районда картлар йорты, яшүсмерләр өчен клублар төзү эшен тизләтүдә һәртөрле ярдәмне күрсәтергә тырышчакмын.

Бүген тормыш итү, яшәү урынына максимум эһәмият кирәклегә турында яхшы аңлыйм. Тирә-юнь мохитын саклауга һәртөрле булышлык күрсәтәчәкмен. Чөнки безнең Чирмешән һәм Кондырча елгаларыбызда жанлык бетеп бара.

Киң жәмәгатьчелекне, барлык рангтагы житәкчеләргә бу проблемаларны хәл итүгә тартырга тырышчакмын.

Билгеле, хәл ителмәгән мәсьәләләр бихисап, ләкин алар жәмәгатьчелек, округтагы сайлаучыларның актив булышлыгы белән генә хәл ителәчәк һәм мин моңа исәп тотам.

Хатлардан юллар

Яңа 1990 ел әле башланды гына. Ә редакциягә килгән хатлар иңдә ике йөзгә яқынлашты. Анда кешеләр узган ел нәтижеләре, быелгы елга старт турында сөенеп язгалар. Врачларга, урта медицина персоналына рәхмәт хисләре белән тулы хатлар күп керә. Арада борчулы хатлар да аз түгел. Менә бүген шушы хатларның кайберләреннән юллар китереп үтәбез.

Норлат шәһәрендә яшәүче НУРИЯ ГОМЭРОВА күз врачы Мидхәт Гәрәевич Галиев һәм шәфкать туташларына үзенең чиксез рәхмәтен белдерә. Аның күзләренә операция ясаганнар һәм ул яңадан дөнья яктысын күрү бәхетенә ирешкән,

«Төрнәс» совхозында яшәүче ЕВГЕНИЙ ЕМЕЛЬЯНОВИЧ СТЕПАНОВ Мамык участок больни-цасының яшь теш врачы Татьяна Васильевна Волковага рәхмәт хисләре белән тулы хат жибәргән. «Врач әле яшь. Эмма кешеләргә карата игъти-барлыгы, ярдәмгә килгәгә эзер торуы белән үзенең абруй казанды», дигән яза Яңа Иглайдан ФӘНИМӘ САТДАРОВА хаты невропатолог Зоя Петровна Веренцовага багышланган.

«Мин үзек шифаханә стационарының неврология бүлегендә дәваландым. Бу бүлекнең врачы Зоя Петровна һәм шәфкать туташлары барысы да ачык йөзләдәр, төмле телле, йомшак куллылар.

Һәркемне саламәтләндрү өчен тырышалар. Аларга эшләрендә уңышлар, нык саламәтлек, шат көннәр теләм»,—дигән яза Фәни-мә Миннегалиева.

«Мин II группа сугыш инвалиды. Яшем дә олы иңдә. Сугыш китергән гариплек мине гомерем буена сагалап килә. Ел-ның күп өлешен больницада—врачлар, медицина сестралары ярдәмдә үткөрергә туры килә. Врачлар Галина Евгеньевна Фомина, Суфия Әгъзамовна Волкова, Роза Мобниновна Фәхриева без картларны ачык йөз белән кабул итеп, тырышып дәвалыйлар. Барлык врачларга, медицина сестраларына һәм техник хезмәткәрләргә зур рәхмәт»,—дигән яза Норлат шәһәреннән ИСМӨ-ГЫЙЛЬ ага СӨЛӘЙМАНОВ.

Бикүле авылы яшьләрен авыл культура йортында беринди культура-масса эшләре алып барылмавы борчый икән.

«Авыл уртасында мөһабәт культура йорты бинасы утыра. Аның турында түбәсе биек, өйрәсе сыек, дияргә генә кала. Кичен яшьләр анә шул клубка агыла. Яңа ел кичендә дә шулай булды. Балмаскарад, уеннар булыр дигән өметләнгән идек. Бу кичне культура йорты мөдире ишекне ачып кертте, музыка уйный башлады. Уеннарны яшьләр үзләре оештырып жибәрде. Ләкин 21 сәгатьтә музыка тукталды, утлар сүндерелде. Директор Илшат Әһлиуллин халыкны куып чыгарды. Менә шулай каршы алды Бикүле яшьләре Яңа елны»,—дигән язгалар бер төркем яшьләр.

БЕЛДЕРҮ

Норлат шикәр заводы түбәндәге һөнәрләр буенча эшчеләр чакыра: рафинад шикәр чыгару буенча автомат линияләре операторлары, слесарьлар, пар казаннары операторлары, ТЭЦ пар торбалары машинистлары, токарьлар, шоферлар, «Д» категориядә автобус йөртүчеләр, электр һәм газ белән эретен ябыштыручылар, грейфер краны машинистлары, тракторчылар, кладовщиклар, электромонтерлар, слесарь-сантехниклар, тулай торак дежурлары, балта осталары, ташчылар, чүкеч белән эшләүчеләр, калайчылар, йөк төяүче һәм бушатучылар.

Шикәр заводы түбәндәге белгечләргә чакыра.

Хезмәтне оештыру һәм нормалау буенча инженер, ТЭЦ мастеры, продуктлар бүлегә мастеры, капитал төзелеш буенча инженер-проектлаучы.

Кадрлар бүлегенә мөрәжәгать итәргә, телефон: 2—18—68.

РЕДАКТОР

Ә. У. АБДУЛЛИН.

«Дуслык» газетасы атнаың сишәмбе, пәнжешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәржемә ителә.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000. Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. ТЕЛЕФОННАР: редактор—2—12—14, 2—22—81, редактор урынбасары һәм жаваплы секретарь—2—10—44, рус теленә тәржемә буенча редактор урынбасары—2—14—16, чуваш теленә тәржемә буенча редактор урынбасары—2—15—63, агропромышленность бүлегенә—2—22—51, хатлар бүлегенә һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Фидания Хәйретдинова жыйды. Рима ГАНЕЕВА верстка ясады. Клара Бобкова басты. Корректор—Зөлфия Вәлиева.

Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТАССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Күләме—1 басма табак.

Норлат-Октябрь типографиясе. Заказ 17. Тираж 3.867.